

Datum 2023-11-03

Informationsklass Öppen

Diariennr (åberopas) A406.252/2023

Saknr 001

Polismyndigheten
Rättsavdelningen

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Er referens Ju2023/01603

En modern lagstiftning för Kriminalvårdens personuppgiftsbehandling (Ds 2023:21)

Sammanfattning

Polismyndigheten ställer sig bakom förslagen i de delar som ger Kriminalvårdens utökade möjligheter att behandla personuppgifter om flera kategorier av registrerade och som innebär att uppgifter även får göras tillgängliga för Polismyndigheten genom direktåtkomst.

Polismyndigheten har lång erfarenhet av en reglering som bygger på gemensamt tillgängliga uppgifter. Den är alltför restriktiv och har medfört betydande tillämpningsproblem för myndigheten. Polismyndigheten ifrågasätter därför införandet av en ny reglering som bygger på detta uttryck.

Polismyndighetens synpunkter

Avsnitt 4.1.2

Polismyndigheten delar inte promemorians slutsatser vad gäller tillämplig lagstiftning. Det är inte anledningen till att en person befinner sig i en förvaringslokal som styr vilken reglering som är tillämplig. Det avgörs av syftet med behandlingen av personuppgifterna. Personuppgiftsbehandling som avser en förvarstagen person förefaller i huvudsak syfta till att övervaka, ge omvårdnad och säkerställa de rättigheter som respektive person åtnjuter i form av t.ex. utomhusvistelse, besök o.dyl. Dessa syften är oberoende av anledningen till att berörd person befinner sig i förvaringslokalen. Tillämplig lagstiftning bör enligt Polismyndighetens mening därför vara EU:s allmänna dataskyddsförordning ([EU] 2016/679) för sådan personuppgiftsbehandling som, oaktat grund för frihetsberövande eller omhändertagande, inte syftar till att t.ex. utreda eller lagföra brott. Detsamma torde gälla transportverksamheten.

Avsnitt 7.2 – 7.3

Polismyndigheten ställer sig bakom ansatsen att införa en modern och generell reglering och delar uppfattningen att det är av betydelse för tilltron till Kriminalvårdens arbete och till straffsystemet att frihetsberövanden och påföljder kan verkställas med högt ställda krav på säkerhet. En del av promemorians förslag har utformats med liknande regleringar som gäller för Polismyndighetens verksamhet som förebild. Utifrån de erfarenheter som Polismyndigheten har bedöms den föreslagna regleringen begränsa verksamheten mer än nödvändigt, vilket utvecklas nedan.

Avsnitt 8.2.2

I promemorian föreslås en reglering om gemensamt tillgängliga uppgifter för Kriminalvårdens personuppgiftsbehandling, delvis baserad på bedömningen att regleringen är väl beprövad och förefaller fungera tillfredsställande. Polismyndigheten delar inte den bedömningen. Polismyndigheten vill lyfta att regleringen – och särskilt tolkningen av uttrycket ”gemensamt tillgängliga uppgifter” – medför stora tillämpningsproblem samt att den är alltför restriktiv. Den är inte anpassad efter dagens behov och inskränker på ett betydande sätt Polismyndighetens förmåga att på ett effektivt sätt utöva sitt brottsbekämpande uppdrag. En ny reglering uppbyggd på detta uttryck kan därför enligt Polismyndigheten ifrågasättas.

Polismyndigheten anser att behovet av de högre krav som ställs på personuppgifter som görs eller har gjorts gemensamt tillgängliga i befintlig reglering i flera fall kan ifrågasättas. Flera av dessa krav motsvarar inte krav som ställs i brottsdatadirektivet ([EU] 2016/680), utan utgör en nationell reglering, vilken till viss del enligt Polismyndighetens uppfattning är alltför begränsande för verksamhetens behov. Även om förhållandena kan vara annorlunda för Kriminalvårdens personuppgiftsbehandling, kan ett förslag till reglering uppbyggd på 2010 års polisdatalag och dess förarbetsuttalanden ifrågasättas.

Som framförs i promemorian infördes uttrycket gemensamt tillgängliga uppgifter i samband med införandet av 2010 års polisdatalag. Något som ställer till stora problem i praktiken är att personuppgifter anses gemensamt tillgängliga om de ska behandlas av fler än ett fåtal. Det anges inte i lagtext vad som avses med ”fler än ett fåtal”. Genom tolkning av de i promemorian nämnda förarbetsuttalandena från 2009 (*Integritet och effektivitet i polisens brottsbekämpande verksamhet* [prop. 2009/2010:85]) har dock en numerär gräns om tio personer kommit att tillämpas, bl.a. genom uttalanden från Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (SIN). Regleringen och tolkningen avseende denna s.k. fåtalsregel medför i praktiken att antalet tjänstemän i Polismyndighetens som t.ex. bearbetar inkommen information kan behöva

hållas nere, vilket begränsar förutsättningarna för den brottsbekämpande verksamheten mer än nödvändigt. Tröskeln för när personuppgifter kan komma att bedömas som gemensamt tillgängliga är mycket låg, varvid krav på särskilda upplysningar m.m. ställs på uppgifter som ännu inte har kunnat bearbetas eller bedömas. Sådana upplysningar kan svårligen fästas till uppgifter som myndigheten ännu inte har kunnat bearbeta eller bedöma.

Även om det anges i promemorian att bedömningen av vad som ska anses som ett fåtal bör avgöras i varje enskilt fall och att bl.a. myndighetens storlek nämns, hänvisas även till tumregeln om tio personer, som finns återgiven i prop. 2009/2010:85. Dessa uttalanden gjordes för närmare 15 år sedan och det kan enligt Polismyndigheten starkt ifrågasättas om de kan tillmätas någon avgörande betydelse vid utformningen av nu aktuella förslag. Det skulle i så fall riskera att skapa de tillämpningsproblem och icke nödvändiga begränsningar i förutsättningarna för verksamheten som belysts ovan.

Avsnitt 8.7.2

Polismyndigheten ställer sig bakom att Kriminalvården föreslås få utökade möjligheter att behandla och nyttja biometriska uppgifter. Polismyndigheten ställer sig dock frågande till om det som beskrivs som biometrisk autentisering (se t.ex. sidan 177 andra stycket) är att betrakta som autentisering eller om detta rätteligen är att betrakta som identifiering (jämför Europeiska dataskyddsstyrelsen, *Riktlinjer för ansiktsgenkänning inom rättsväsendet*, version 1.0, antagna den 12 maj 2022, s. 7). Det kan finnas anledning att se över detta under den fortsatta beredningen.

Avsnitt 11

Polismyndigheten noterar en viss diskrepans i hur begrepp definieras och används i promemorian i förhållande till vad som framgår av betänkandet *Biometri – för en effektivare brottsbekämpning* (SOU 2023:32). Det kan finnas anledning att se över även detta under den fortsatta beredningen.

Detta yttrande har beslutats av juristen Tony Back efter föredragning av juristen Ida Forss. Chefen för rättsavdelningen Gunilla Hedwall och chefen för sektionen för rättslig styrning och stöd Sofie Lindblom har deltagit vid den slutliga handläggningen. Rikspolischefen Anders Thornberg har informerats om remissvaret.

POLISMYNDIGHETEN

På avdelningschefens vägnar

Tony Back

Ida Forss

Remissvaret har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetslagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli